

1 **«Trygghet hele livet – sterke fellesskap i en ny tid»**
2 Lillehammer Arbeiderparti, Politisk plattform for utvikling av helse- og
3 velferdssektoren 2026–2040

4 **Innhold**

5	«Trygghet hele livet – sterke fellesskap i en ny tid»	1
6	Vår ambisjon.....	2
7	Prioriteringer frem mot 2040	2
8	1. Innledning – hvorfor en ny retning er nødvendig	3
9	2. Våre grunnprinsipper	3
10	3. Kapasitet og struktur frem mot 2040.....	4
11	4. Helse- og velferdstilbud for personer under 67 år.....	5
12	5. Barn og unge med behov for tilrettelagte tjenester	5
13	6. Rus og psykisk helse	6
14	7. Bolig i tilrettelagte tjenester.....	6
15	8. Legehelsestjenester og fastlegeordningen	6
16	9. Endrede roller i omsorgssystemet	7
17	10. Arbeidskraft og kompetanse – vår viktigste satsing.....	7
18	11. Forebygging og tidlig innsats	8
19	12. Folkehelse – grunnlaget for et bærekraftig samfunn.....	9
20	13. Kvalitet, rettssikkerhet og åpenhet.....	9
21	14. Økonomisk bærekraft – med sosial retning	10
22	15. Teknologi og innovasjon	10
23	16. Samarbeid med frivillighet og pårørende	11
24		

25 **Vår ambisjon**

26 Lillehammer Arbeiderparti sin ambisjon for helse og velferdstjenestene er at
27 Lillehammer skal være en kommune der mennesker opplever trygghet,
28 pårørende føler støtte, ansatte opplever stolthet, og fellesskapet tar ansvar.

29

30 **Prioriteringer frem mot 2040**

- 31 1. Fullføre nytt helsehus og sikre tilstrekkelig bemanning og kapasitet i takt
32 med befolkningsutviklingen
- 33 2. Bygge en sterk heltidskultur og utvikle en langsiktig arbeidskrafts- og
34 kompetansestrategi for helse- og omsorgssektoren
- 35 3. Etablere årlig demografi-, kapasitet- og bemanningsrapportering til
36 kommunestyret
- 37 4. Utvikle en helhetlig bolig- og omsorgsstrategi med flere omsorgsboliger og
38 heldøgns omsorgsplasser (HDO)
- 39 5. Styrke hjemmetjenestene gjennom økt kapasitet, tverrfaglige team og
40 bedre koordinering av tjenester
- 41 6. Satse på forebygging, rehabilitering, psykisk helse og tidlig innsats for å
42 redusere behovet for mer omfattende tjenester
- 43 7. Videreutvikle demensomsorg, dagtilbud og Trygghetspatruljen for å gi økt
44 trygghet og bedre oppfølging hjemme
- 45 8. Sikre stabile fastlege- og legetjenester med bedre samhandling mellom
46 kommunehelsetjenesten og øvrige tjenester
- 47 9. Ta i bruk velferdsteknologi og digitale løsninger som styrker mestring,
48 kvalitet og bærekraft i tjenestene
- 49 10. Styrke samarbeid med frivillighet, pårørende, NAV, næringsliv og
50 lokalsamfunn for å forebygge utenforskap og bygge sterke fellesskap

51

52

53 **1. Innledning – hvorfor en ny retning er nødvendig**

54 Lillehammer står foran store utfordringer i helse- og omsorgssektoren frem mot
55 2040. Flere eldre, økende behov og mangel på helsepersonell vil stille større
56 krav til kapasitet, organisering og prioritering. Lillehammer Arbeiderparti vil møte
57 utviklingen med en aktiv politikk som sikrer trygghet, kvalitet og bærekraftige
58 tjenester. Flere skal kunne bo hjemme lengre gjennom styrkede
59 hjemmetjenester, velferdsteknologi og økt egenmestring, samtidig som
60 institusjonstilbudet videreutvikles for de mest pleietrengende. Teknologi og nye
61 arbeidsformer må brukes aktivt, men alltid med menneskelig omsorg og
62 fellesskap som grunnlag. Teknologi er en del av løsningen, men må kombineres
63 med nye arbeidsformer og tydelige politiske valg. Dette krever en helhetlig og
64 langsiktig strategi for å sikre bærekraftige tjenester.

65

66 **2. Våre grunnprinsipper**

67 Lillehammer Arbeiderparti legger til grunn at fellesskapsløsninger skal være
68 førstevalget i helse- og omsorgspolitikken. Helse og omsorg er et offentlig
69 ansvar, og selv om private aktører kan bidra, skal kommunen ha styring over
70 kapasitet, kvalitet og prioriteringer.

71 Videre skal retten til trygghet være grunnleggende. Det er behovet til den
72 enkelte, og ikke økonomien, som skal avgjøre om man får tjenester eller plass.
73 Forebygging skal være hovedstrategien i utviklingen av tjenestene.

74 Ansatte i sektoren er den viktigste ressursen, og uten kompetente og motiverte
75 medarbeidere vil man vanskelig klare å levere gode nok tjenester. Samtidig må
76 boligpolitikken sees som en integrert del av helsepolitikken. Gode boliger og
77 trygge nærmiljøer bidrar til bedre helse og reduserer behovet for omfattende
78 tjenester.

79

80 **3. Kapasitet og struktur frem mot 2040**

81 Lillehammer vil i årene fremover stå overfor et kraftig økende behov for helse- og
82 omsorgstjenester. Dette er en kjent utvikling, men den krever tydelig politisk
83 handlekraft. Arbeiderpartiet legger til grunn at kommunen må bygge kapasitet i
84 takt med behovene – ikke i etterkant av dem.

85 Realiseringen av nytt helsehus er et nødvendig grep og vil være et sentralt
86 fundament i fremtidens omsorgstilbud. Samtidig må utbyggingen være realistisk:
87 Nye plasser må kunne bemannes og driftes. Derfor må det innføres årlig
88 rapportering til kommunestyret om forholdet mellom behov, kapasitet og
89 bemanning. Vedtatt dekningsgrad, 16 % av eldre over 80 år, må følges opp med
90 konkrete gjennomførbare planer.

91 Institusjonsplasser alene vil ikke løse fremtidens behov. En bærekraftig utvikling
92 forutsetter at flere kan bo hjemme lengst mulig. Dette handler om livskvalitet og
93 selvstendighet, men krever samtidig en betydelig styrking av hjemmetjenestene.
94 Tjenestene må ha kapasitet, kompetanse og bedre koordinering for å håndtere
95 mer komplekse behov.

96 Et tydelig mellomnivå (Boliger med heldøgns omsorg (HDO)) mellom hjem og
97 institusjon er avgjørende. Flere trenger mer enn hjemmetjenester, men mindre
98 enn sykehjem. Derfor må kommunen utvikle flere omsorgsboliger, bofelleskap
99 og samlokaliserte løsninger som gir trygghet uten å være institusjon. Dette vil
100 også avlaste presset på innstitusjonsplassene.

101 Boligpolitikken må kobles tettere til helsepolitikken. Uten egnede boliger vil ikke
102 strategien om å bo hjemme fungere. Kommunen må ta en aktiv rolle i utviklingen
103 av slike boliger og sikre gode overganger mellom tjenestenivåene.

104 Internasjonalt ser vi en dreining mot mer hjemmebaserte tjenester. Denne
105 utviklingen er nødvendig, men innebærer risiko. For lav institusjonskapasitet,
106 svake hjemmetjenester eller manglende mellomnivå kan føre til utrygghet og
107 dårligere kvalitet.

108 Derfor må utviklingen styres politisk. Vi må planlegge langsiktig, se kapasitet,
109 bemanning og bolig i sammenheng og justere kursen underveis. Lillehammer
110 Arbeiderparti vil bygge en helhetlig og bærekraftig omsorgsstruktur gjennom
111 styrket kapasitet, bedre hjemmetjenester og utvikling av nye boformer. Slik kan vi
112 sikre trygghet og gode tjenester for alle.

113

114 **4. Helse- og velferdstilbud for personer under 67 år**

115 Lillehammer Arbeiderparti vil styrke helse- og velferdstilbudet for personer under
116 67 år gjennom tidlig innsats, helhetlig oppfølging og bedre samordning av
117 tjenester. Psykisk helse, rus, funksjonsnedsettelse og sosial deltakelse må
118 møtes med tilgjengelige og fleksible tjenester tilpasset den enkeltes behov.
119 Tverrfaglige team, individuell plan og fast kontaktperson skal bidra til at ingen
120 faller mellom tjenestene. Arbeid, aktivitet og inkludering er viktig både for helse
121 og livskvalitet, og kommunen må samarbeide tettere med NAV, næringsliv og
122 frivillighet for å forebygge utenforskap. Målet er et samfunn der flere kan leve
123 selvstendige liv og delta aktivt i fellesskapet.

124

125 **5. Barn og unge med behov for tilrettelagte tjenester**

126 Lillehammer Arbeiderparti vil sikre gode og tilrettelagte tjenester for barn og unge
127 med sammensatte behov og deres familier. Tilbud som barneboliger, avlastning
128 og tilpassede tjenester gjennom Dugandes er avgjørende for å gi barn trygghet,
129 utviklingsmuligheter og deltakelse i hverdagen. Samtidig skal familier oppleve
130 støtte og forutsigbarhet i møte med tjenestene. Tidlig innsats og helhetlig
131 oppfølging er avgjørende for å forebygge belastning og sikre gode
132 oppvekstvilkår. Kommunen må derfor styrke kapasitet, kompetanse og
133 samordning mellom tjenestene, slik at barn og unge får riktig hjelp til riktig tid.
134 Målet er et inkluderende lokalsamfunn der alle barn og unge får mulighet til å
135 leve trygge, aktive og meningsfulle liv.

136

137 **6. Rus og psykisk helse**

138 Lillehammer Arbeiderparti vil styrke innsatsen innen rus og psykisk helse
139 gjennom tidlig hjelp, tilgjengelige lavterskeltilbud og bedre oppfølging over tid.
140 Flere opplever psykiske helseutfordringer og utenforskap, særlig blant unge.
141 Derfor må tjenestene være helhetlige, forebyggende og lett tilgjengelige.
142 Samarbeidet mellom helse, skole, NAV og frivillighet må styrkes for å sikre bedre
143 oppfølging og flere muligheter for aktivitet, arbeid og sosial deltakelse. Målet er at
144 flere skal oppleve mestring, trygghet og mulighet til å leve selvstendige liv.

145

146 **7. Bolig i tilrettelagte tjenester**

147 En trygg og egnet bolig er grunnleggende for helse, livskvalitet og selvstendighet.
148 Lillehammer Arbeiderparti vil styrke satsingen på tilrettelagte boliger for personer
149 med funksjonsnedsettelse, psykiske helseutfordringer og andre sammensatte
150 behov. Kommunen må sikre flere tilpassede boliger, bedre oppfølging i hjemmet
151 og gode bomiljøer som gir trygghet og inkludering. Boligpolitikken må sees i
152 sammenheng med helse- og velferdspolitikken, slik at flere kan mestre egen
153 hverdag og delta aktivt i samfunnet.

154

155 **8. Legehelsestjenester og fastlegeordningen**

156 Fastlegeordningen er grunnmuren i helsetjenestene og må styrkes for å sikre
157 trygghet, kvalitet og tilgjengelighet for innbyggerne. Lillehammer Arbeiderparti vil
158 arbeide for stabile og bærekraftige legetjenester gjennom bedre rammevilkår,
159 sterkere tverrfaglig samarbeid og redusert administrativ belastning. Digitale
160 løsninger og tiltak som Trygghetspatruljen kan bidra til bedre tilgjengelighet og
161 mer helhetlige tjenester. En sterk fastlegeordning er avgjørende for forebygging,
162 tidlig innsats og tillit i helsevesenet.

163

164 **9. Endrede roller i omsorgssystemet**

165 Fremtidens omsorgssystem handler ikke bare om ny teknologi og nye bygg, men
166 om en grunnleggende endring i hvordan ansvar og samspill fordeles mellom
167 brukere, ansatte og pårørende. Dette er et politisk valg om hvordan vi
168 organiserer velferdsstaten.

169 Pasienten vil i større grad være en aktiv deltaker i egen hverdag, med vekt på
170 mestring, egenaktivitet og medvirkning. Digitale løsninger gjør det mulig å følge
171 opp egen helse og få tjenester hjemmefra, men forutsetter opplæring og
172 tilrettelegging fra kommunen.

173 Samtidig vil helsepersonell i større grad arbeide med oppfølging, veiledning og
174 koordinering fremfor rutineoppgaver. Teknologi kan frigjøre tid, men bare hvis
175 tjenestene organiseres på nye måter. Dette krever satsing på kompetanse, nye
176 arbeidsformer og bedre samhandling.

177 Pårørende vil fortsatt være en bærebjelke, men må møtes med støtte, avlastning
178 og tydelige rammer. Bedre samhandling og digitale løsninger kan styrke
179 samarbeidet.

180 For Lillehammer betyr dette behov for tydelig politisk styring av omstillingen.
181 Målet er et system med økt mestring for brukerne, bedre ressursbruk og god
182 støtte til pårørende. Fremtidens omsorg bygges med nye måter å tenke på.

183

184 **10. Arbeidskraft og kompetanse – vår viktigste satsing**

185 Tilgangen på arbeidskraft er den største og mest kritiske utfordringen i
186 utviklingen av helse- og omsorgstjenestene frem mot 2040. Uten tilstrekkelig og
187 riktig kompetanse vil verken nye bygg, planer eller teknologiske løsninger gi
188 resultater. Derfor må arbeidskraft være hovedsatsingen i årene som kommer.

189 Lillehammer Arbeiderparti vil føre en aktiv politikk for å bygge en sterkere
190 heltidskultur i sektoren. Målet er at minst 90 prosent av stillingene skal være
191 heltidsstillinger. Uønsket deltid skal fases ut, og det må gjennomføres

192 turnusreformer i tett samarbeid med de ansatte. Heltid er ikke bare et
193 arbeidsvilkår – det er en forutsetning for kvalitet, kontinuitet og rekruttering.

194 Samtidig må rekrutteringen styrkes betydelig. Det krever flere læreplasser,
195 tettere samarbeid med utdanningsinstitusjoner, etablering av traineeordninger og
196 målrettet bruk av kompetansestipender. Kommunen må være en attraktiv
197 arbeidsgiver som både tiltrekker og beholder ansatte.

198 Men vi kan ikke løse utfordringen kun ved å ansette flere. Fremskrivninger viser
199 at behovet for helsepersonell vil øke raskere enn tilgangen. Derfor må tjenestene
200 organiseres på nye måter. Riktig kompetanse må brukes på riktig nivå, og
201 oppgavedelingen må forbedres slik at fagpersonell får brukt tiden sin der den gir
202 størst effekt.

203 Dette er et politisk ansvar. Skal vi sikre gode tjenester i fremtiden, må vi prioritere
204 arbeidskraft, kompetanse og nye arbeidsformer nå.

205

206 **11. Forebygging og tidlig innsats**

207 Forebygging og tidlig innsats må være en grunnpilar i utviklingen av helse- og
208 omsorgstjenestene i Lillehammer. Arbeiderpartiet vil styrke forebyggende
209 hjemmebesøk, satse mer på fallforebygging, rehabilitering og tidlig oppfølging
210 ved demens og psykiske helseutfordringer. Målet er at flere skal kunne
211 opprettholde funksjon, trygghet og selvstendighet lengre, og få hjelp før
212 utfordringene blir større og mer alvorlige. Trygghetspatroljen er et viktig tiltak som
213 gir rask hjelp, økt trygghet og kan forebygge unødvendige sykehusinnleggelseser.
214 Tilbudet må derfor videreutvikles og styrkes i takt med behovene i befolkningen.
215 Forebygging handler om å bruke ressursene smartere, redusere belastningen på
216 de mest ressurskrevende tjenestene og sikre bedre livskvalitet for den enkelte.
217 Dette er både god sosialpolitikk og god kommuneøkonomi.

218

219 **12. Folkehelse – grunnlaget for et bærekraftig samfunn**

220 Folkehelse skapes utenfor helsetjenestene – gjennom oppvekst, arbeid, bolig og
221 nærmiljø. Lillehammer Arbeiderparti vil redusere sosiale helseforskjeller og
222 styrke livskvaliteten for alle. Vi vil innføre gratis eller rimelige fritidsaktiviteter for
223 barn og unge, styrke skolehelsetjenesten og sikre tidlig hjelp ved psykiske
224 utfordringer. Vi vil bygge flere gang- og sykkelveier, utvikle møteplasser i
225 nærmiljøene og bruke arealpolitikken aktivt for å fremme aktivitet. Sammen med
226 NAV og næringslivet vil vi få flere ut i arbeid. Vi vil også støtte frivilligheten og
227 etablere tiltak mot ensomhet blant både unge og eldre.

228

229 **13. Kvalitet, rettssikkerhet og åpenhet**

230 Når presset på helse- og omsorgstjenestene øker, øker også risikoen for ulik
231 praksis og forskjellsbehandling. Derfor må kvalitet, rettssikkerhet og åpenhet
232 være bærende prinsipper i utviklingen av tjenestene i Lillehammer. Dette er
233 grunnleggende politiske forpliktelser.

234 Lillehammer har i dag et bredt og lovmessig forsvarlig tilbud, men kvalitet kan
235 ikke tas for gitt. Den må utvikles og følges opp systematisk. Arbeiderpartiet vil
236 styrke kvalitetsarbeidet gjennom tydeligere rapportering, bedre styringsdata og
237 større åpenhet om resultater og utfordringer.

238 Rettssikkerhet innebærer at innbyggerne får tjenestene de har krav på,
239 uavhengig av økonomi og bosted. Vedtak skal være forståelige, begrunnede og
240 etterprøvbare, og brukere og pårørende må få god informasjon og reell
241 klagemulighet.

242 Kvalitet handler også om verdighet – respekt, forutsigbarhet og mulighet til å
243 påvirke egen hverdag. Vi vil konkretisere verdighetsgarantien i en lokal standard
244 med mer stabile tjenester og bedre tilpasning.

245 Åpenhet er avgjørende for forbedring. Vi vil prioritere åpen rapportering og styrke
246 brukermedvirkning. Slik bygger vi tillit og sikrer likeverdige tjenester for alle.

247 **14. Økonomisk bærekraft – med sosial retning**

248 Økonomisk bærekraft i helse- og omsorgstjenestene er ikke bare et regnestykke
249 – det er et politisk ansvar. Når sektoren vil ta en stadig større del av kommunens
250 budsjett, må vi prioritere tydeligere enn før.

251 Samtidig skal den økonomiske styringen ha en tydelig sosial retning: Trygghet,
252 kvalitet og likeverdige tjenester skal gå foran kortsiktige kutt. Bærekraft handler
253 om å sikre velferden – ikke å bygge den ned.

254

255 **15. Teknologi og innovasjon**

256 Lillehammer må ta i bruk velferdsteknologi som et aktivt politisk virkemiddel for å
257 møte fremtidens omsorgsutfordringer. Med flere eldre, økende kroniske
258 sykdommer og knapphet på helsepersonell er det ikke tilstrekkelig å videreføre
259 dagens organisering. Skal vi sikre kvalitet, trygghet og bærekraft, må vi tenke
260 nytt. Teknologi er en forutsetning for å lykkes.

261 Riktig brukt kan velferdsteknologi gi økt trygghet, bedre oppfølging i hjemmet og
262 mer effektiv ressursbruk. Løsninger som trygghetsalarmer, sensorer, digitale
263 medisindispensere, GPS og digital hjemmeoppfølging gjør det mulig å oppdage
264 sykdom tidligere, redusere unødvendige besøk og forebygge innleggelse. Dette
265 gir økt selvstendighet og livskvalitet.

266 Samtidig skaper ikke teknologi bedre tjenester alene. Gevinsten kommer først
267 når den kombineres med nye arbeidsformer, riktig kompetanse og god
268 organisering. Kommunen må derfor investere både i løsninger og i ansatte
269 gjennom opplæring og utvikling av tjenestene.

270 Teknologien må utvikles med utgangspunkt i brukernes behov. Målet er å styrke
271 mestring og trygghet, ikke skape avstand. Brukere og pårørende må derfor
272 involveres aktivt. Samtidig må personvern og etikk ivaretas gjennom klare
273 rammer for bruk av data og teknologi.

274 Kommunen må også motvirke digitalt utenforskap gjennom opplæring og
275 alternative tilbud. Teknologisatsingen må inngå i en helhetlig strategi, der
276 gevinster dokumenteres og ressursene brukes der de gir størst effekt.

277 Dette er et politisk valg: Teknologi kan gjøre tjenestene bedre og mer
278 bærekraftige – hvis den brukes bevisst og målrettet.

279

280 **16. Samarbeid med frivillighet og pårørende**

281 Samarbeid med frivillig sektor og pårørende er avgjørende for å utvikle gode og
282 bærekraftige helse- og omsorgstjenester. Frivilligheten representerer et viktig
283 supplement til de kommunale tjenestene gjennom sosial støtte, aktivitetstilbud og
284 nærhet til lokalsamfunnet. Samtidig er det avgjørende å være tydelig på at
285 frivillige ikke skal erstatte faglige og lovpålagte tjenester, men bidra til å styrke
286 helheten i tilbudet.

287 Pårørende spiller allerede en sentral rolle i omsorgen for mange brukere. Deres
288 innsats er ofte avgjørende for at mennesker kan bo hjemme lenger og oppleve
289 trygghet i hverdagen. Et godt samarbeid mellom kommunen og pårørende
290 forutsetter tydelig kommunikasjon, forutsigbarhet og tilgang til støtteordninger
291 som avlastning og veiledning.

292 Digitale løsninger gir nye muligheter for samhandling. Bedre kommunikasjon
293 med helsepersonell, enklere oppfølging av familiemedlemmer og varsling ved
294 hendelser kan bidra til økt trygghet både for brukere og pårørende. Samtidig kan
295 dette styrke samspillet mellom offentlige tjenester og familie.

296 Gjennom et systematisk samarbeid med frivillige og pårørende kan kommunen
297 utvikle tjenester som er mer helhetlige, menneskelige og bærekraftige over tid.

298

299